יום ה', ט"ז במנחם אב תשס"ו (10 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

חמשה עשר באב מאי היא? [סיום המאמר מאתמול...]

בהמשך לקו המחשבה המופיע בגמרא, ניתן להציע תרוץ אחר... לפיו, לפי השיטה כי העולם נברא בחודש ניסן, **התארכותו** של היום בקיץ היא שהטילה מורא על האדם הראשון. לפי דברי רבי אליעזר הגדול, החל מט"ו באב "תשש כוחה של חמה", שכן עד ליום זה עוצמת החום ואורכו של היום הלכו ועלו. לפיכך, ניתן להניח כי כשם שעל פי דברי הברייתא ב**תקופת טבת** חשש אדם הראשון שהעולם יהפוך לחושך וקור מפני חטאו, ב**תקופת אב** חשש שהעולם יתחמם ויישרף מפני עוונו, והחג של ט"ו באב תוקן כבר על ידו על כך ש"תשש כוחה של חמה" והעולם ניצל מכליה.

כך ניתן להסביר כי ה'מגל' עליו מדבר ר' מנשיא, מסמל את כוחה של השמש, העולה מן המזרח ושוקעת במערב בתנועת המגל, שמן הצד האחד הכרחית לעולם ובלעדיה לא יהיה לעולמנו חיים, אך מן הצד השני אם לא ישים הבורא גבול לחמה, ולא יקבע זמן שבה ייתש כוחה – יבוא החורבן על העולם. **לאור הסבר זה** נוכל להבין את מגוון הדעות המופיעות בגמרא, הנובעות מכך שט"ו באב הוא יום המסמל הסתיימות של תהליך הכרחי, אם כי לא נעים – המכוון על ידי בורא העולם. האיסור על השבטים להתערב זה בזה בתקופה שקדמה להתנחלות בארץ ישראל, אינו איסור פשוט - ואין ספק כי הוא **פגע בתחושת האחדות** הטבעית של העם. ברם, על מנת לאפשר את ביסוסו של כל שבט בנפרד, היה הכרח לקיים בתקופה מסויימת איסור שכזה.

גם השבועה שלא להתחתן עם שבט בנימין מוצגת בספר שופטים כמצב לא אידיאלי, ש**עלול ח"ו** להביא להכרתת שבט מישראל, אך הוא ננקט מחוסר ברירה על מנת להרתיע בעתיד מפני מעשים כמעשה פילגש בגבעה. כך גם מותם של דור המדבר היה הכרח בל-יגונה, על מנת לאפשר לדור חדש שאינו ירא מפני יושבי הארץ להכנס אליה. ההפרדה המוחלטת בין יהודה וישראל בתקופה שישראל עבדו עבודה זרה גם היא היתה הכרחית – לפחות עד לתקופת הושע בן אלה שבה כבר תשש כוחם של ישראל ולא יכלו להשפיע לרעה על עם יהודה. **מתן ההיתר** לקבור את הרוגי ביתר, סימל את הנקודה בה נשבר שיאה של התעללות הרומאים בישראל בתקופת מרד בר-כוכבא. מאידך גיסא, יש לזכור כי מאורעות אלו הם שהצמיחו לנו את גדולי התנאים ואת כתיבת המשנה. גם כריתת עצים לצורך שריפתם על המערכה במקדש, מסמלת תהליך הפוגע בטבע מחד, אך הכרחי על מנת להעלותו בדרגות הקדושה מאידך, וגם לתהליך זה יש לשים קץ בנקודת זמן מסויימת – הלא היא ט"ו באב.

ממאפייניו של יום מיוחד זה עלינו ללמוד כי ישנם תהליכים קשים שהעולם צריך לעבור, ורק לאחר שימוצו, ניתן יהיה לחגוג בשמחה שלמה את יום שבירת המגל. **אנו כולנו תקווה כי סיומו של התהליך הכואב העובר על עמינו בתקופה זו יהיה בצורה ובמועד הנכונים**, כשיתמצה התהליך ההכרחי אך הכואב, ורק אז נשבור את כוחו של המגל, וישובו להיות ימים טובים לישראל. [http://www.kipa.co.il/jew/show.asp?id=14004]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 19^{06}	(י-ם): 18^{51}	(ת"א): 19^{07}	(חיפה): 18^{59}
צאת השבת	(ב"ש): 20^{03}	(י-ם): 20^{05}	(ת"א): 20^{08}	(חיפה): 20^{08}

פרשת השבוע: "עקב" [דברים ז' 12 – י"א 25] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.